

Deelnemer Mark van Lieshout



“Dankzij dit project leer ik mijn eigen bedrijf veel beter kennen. Je merkt direct welke maatregel wél en welke niet werkt. Zo zie je bijvoorbeeld dat niet-kerende grondbewerking zorgt voor veel meer draagkracht van de bodem.

En dat als je de grond dieper loshaalt in de rij, de wortels het water ook goed bereiken.

En het mooie is: je gaat vanzelf bewuster om met water – en daar wordt iedereen beter van.”



Beleidsmaker Ruud van Nieuwenhuijze



“Brabant Water streeft naar een duurzame watervoorziening voor nu, maar ook voor de toekomst. Samenwerken met de omgeving is hierbij essentieel. Daarom zijn we samen met agrarische ondernemers het project Bufferboeren gestart, om het waterbergend vermogen van de bodem te verbeteren. Tenslotte moeten we het allemaal doen met wat de natuur ons geeft. Ik hoop dat dit project navolging krijgt: dan kunnen boeren op veel meer plekken waar verdroging optreedt, met relatief eenvoudige maatregelen veel betekenen.”

Over Bufferboeren

In het project Bufferboeren (2011-2014) werken we met 24 agrarische ondernemers en met waterbeheerders aan het testen van maatregelen voor droogtegevoelige gronden. Het doel is de effecten van die verdroging zo veel mogelijk te beperken. De projectleiding is in handen van Frans Verwer van ZLTO en Nick van Eekeren van het Louis Bolk Instituut.

Aan het eind van het project is er een integrale set maatregelen waarvan de effecten gekwantificeerd zijn. Deze maatregelen worden ook ingezet in het Deltaplan Hoge Zandgronden en leiden tot een effectieve strategie om verdroging op Nederlandse landbouwgronden tegen te gaan. In dit project zijn de volgende projectpartners actief:



Meer weten?

Wilt u op de hoogte blijven van het project Bufferboeren? Meld u dan aan voor de nieuwsbrief Bufferboeren, via info@louisbolk.nl. Meer informatie vindt u ook op de onderstaande websites:

- www.spade.nl
- www.deltaplanhogezaandgronden.nl
- www.zlto.nl
- www.louisbolk.nl/bufferboeren

Contact

Hebt u nog vragen? Neem dan contact op met de projectleiding frans.verwer@zlto.nl of n.vaneeekeren@louisbolk.nl



Bufferboeren



**WERKEN AAN MAATREGELEN VOOR
EEN DROOGTETOLERANTE LANDBOUW**

Welke maatregelen testen we in dit project?

Hoger gelegen zandgronden zijn vaak droogtegevoelig. Door ruilverkaveling, waterhuishoudkundige maatregelen en de effecten van klimaatverandering is de waterbeschikbaarheid op deze gronden onzeker geworden. Dit heeft negatieve gevolgen voor zowel agrarische ondernemers als burgers. Daarom is het belangrijk te weten welke maatregelen getroffen kunnen worden.

In het project Bufferboeren testen agrarische ondernemers samen met waterbeheerders maatregelen voor droogtegevoelige gronden. Het doel is de effecten van verdroging zo veel mogelijk te beperken. Het gaat hierbij om samenhangende maatregelen op het gebied van bodemorganische stof, worteling, gewaskeuze en hydrologische maatregelen. Het project vindt plaats in Noord-Brabant, in Loosbroek, waar Brabant Water plannen heeft voor uitbreiding van de diepe waterwinning.

Water vasthouden door méér organische stof

Om het organische stofgehalte in de bodem te verhogen kunnen we enerzijds de afbraak van organische stof verminderen en anderzijds de aanvoer verhogen. In dit project testen we bijvoorbeeld hoe de afbraak van organische stof kan worden gereduceerd door niet-kerende groundbewerking, het direct zaaien van maïs en minimale graslandvernieuwing. Ook toetsen we de effecten van compost, groenbemesters en maatregelen die de worteling stimuleren. Want die zorgen juist voor extra aanvoer van organische stof. Ook het gebruikte strooisel in de ligboxen van de koeien kan effect hebben op de vochtvoorziening in droge grond.



Wortels dichterbij het water brengen

Betere en diepere beworteling zorgt ervoor dat het water beschikbaar blijft voor het gewas. Door verdichting tegen te gaan en bijvoorbeeld regenwormen te stimuleren, kunnen de gewaswortels dieper de grond in. Ook raskeuze van gras of maïs heeft een belangrijke invloed op beworteling. We testen verschillende methoden die de beworteling stimuleren.



Gewaskeuze

Ook de keuze voor een gewas bepaalt in belangrijke mate de droogtetolerantie. Sommige gewassen gaan nu eenmaal efficiënter om met water dan andere. Maïs heeft bijvoorbeeld maar 190 liter water nodig per kg droge stof terwijl Engels raaigras 350 liter water per kg droge stof nodig heeft. Daarnaast wortelt het ene gewas dieper dan het andere. Zo blijkt rietzwenkgras veel beter en dieper te wortelen dan Engels raaigras en kan rode klaver met haar penvormige wortels gemakkelijk het water in de ondergrond bereiken.



Hydrologische maatregelen

Spoelwater van pompstations is een vorm van alternatieve beregening die welkom is op droogtegevoelige gronden. Stuwtejes, waterbassins en peilgestuurde drainage leiden bovendien tot een betere beheersing van de grondwaterstand. Ook dergelijke hydrologische maatregelen worden onderzocht en gemonitord in het project Bufferboeren.

